

Ukininkas

Prekė laikraščio:

Prusose ir į Austriją 3 auks.
 Į Ameriką ir į kitas svetimas
 žemes 5 auks.
 Į Rusiją (kuvertuose) 5 rubl.

LIETUVOS

UKININKŲ LAIKRAŠTIS.

Prekė apgarsinimų:

Už eilutę smulkaus
 rašto arba už jos vietą per
 pusę puslapio 60 fenigų.

IŠEINA DU SYKIU PER MĖNESĮ SU MĖNESINIŲ PRIEDU.

Karunacija caro Mikalojaus II.

Pabaigoje prarėjusio gegužės mėnesio Maskvoje su labai didele iškilmė buvo atlikta karunacija Maskolijos caro, Mikalojaus II. Dar nė vienas Maskolijos caras nekelė taip iškilingos karunacijos, kaip dabartinis. Iš visų šalių, netik Europas, bet ir Azijos, Aprikos ir net Amerikos buvo atsiųsti į Maskvą pasiuntiniai; iš visų šalių Maskolijai priklausančių buvo sušaukti deputatai nuo gyventojų. Tarpų tų deputatų buvo ir Lietuvos deputatai. Visi jie, kaip užrubežiniai svečiai, taip ir deputatai gyventojų, reikalingi buvo dėl to, idant eidami procesijose didintų anų iškilingumą. Dėl padidinio iškilingumo pasirupino taip-pat papuošti netik Maskvą ir Peterburgą, bet paliepta buvo policijos gyventojams visų miestų ir miestelių per tris dienas laikyti iškabintus paparčius, o vakarais žibinti iliuminaciją. Tai dar ne viskas didesniuose miestuose už piningus paimtus iš miesto kasos, o mažesniuose už piningus surinktus nuo miestų gyventojų, ant karunacijos įtaisė supykles, dalino dykai žmonėms degtinę ir užkandį. Nėgana to, policija apgarsino dvarponiams, kad nevale dirbti dvi dieni per karunaciją; Bažnyčiuose per karunaciją paliepta buvo laikyti mišias už caro gerovę. Vaikams einantiems į mokslius teipo-gi davė dovaną: paliepė šimet paleisti ant vakacijos visu mėnesiu anksčiau, nēg kitais metais. Ant užbaigimo dovanų ir geradarysčių tuojaus po karunacijai caras išdavė manifestą su dovanomis.

Dabar paklauskime, kam reikalingos tos iškilmės? kam tie deputatai, iliuminacijos? Kam dalinimas degtinės ir užkandžių? Kam tos dovanos? Gal pavaldinių naudos?

Prisižiurekime viskam geriaus!

Tos didelės iškilmės laike karunacijos kaštavo kelis milijonus rublių, kuriuos paėmė iš viešpatystės kasos; o kasa toji prisipildė vien tik iš mokesčių paimtų nuo gyventojų. Žodžiu,

ant tų iškilmių išmėtė daug piningų išplėstų nuo gyventojų paveikse visokių mokesčių ir čyžių. Tai dar ne viskas. Paliepė siųsti deputatus ant karunacijos ir valsčiams liepė ant to piningus dėti, priegtam pasirupino surinkti daug daugiaus piningų nēg reikia deputatams. Didesnė dalis tų piningų teko maskoliškiems valdininkams. O *priverstinus* papuošimas miestų ir miestelių ir deginimas per tris dienas iliuminacijos, ar tai ne bereikalinis išleidimas piningų ant nereikalingo dalyko?

Bet caras nežiūrė ant to, nepasigailėjo svetimo kasto, nēs tos iškilmės, tie deputatai ir iliuminacijos buvo reikalingos gyventojų akių apdumimui. Didelėmis iškilmėmis caras stengėsi parodyti užrubežiniams svečiams, o ypačiai savo pavaldiniams, kaip jis yra galingas, kaip visi lenkia galvas prieš jo turtus ir galybę, tarytum norėdamas pasakyti „žiūrėkite, koks aš galingas, bijokite manęs ir kantriai keškite viską, ką tik aš su jumis darysiu, nēs prieštaraujančius lengviai suminti galėsiu!“.

Dėlto, idant matytų tas iškilmės, idant igitų vergišką baimę prieš caro galybę, buvo sušaukti deputatai iš visų šalių Maskolijai priklausančių. Mat, jie gerai žino, kad deputatai pargryžę namon su apdumtomis akimis gerbs carą ir pasakos apie jo galybę saviškiams.

Tokiam pat akių apdumimui privertė papuošti miestus ir miestelius, o taip-pat ir davinėjo degtinę ir taisė pasilinksminimus. Vienus, mat, stengian pritraukti prie savęs iškilingu ir parodymu galybės, o kitus dovanomis.

Nors policija iš garsino, kad tos supykles, tas davinėjimas dykai degtinės ir užkandžių miestuose ir miesteliuose, yra tai caro dovanos, pagal teisybę buvo tai sutaisyta už piningus prievarta paimtus nuo miestų gyventojų. Dideliose ant to piningus ėmė iš miesto kasos, o mažuose policija rinko nuo gyventojų. Ta rinkliava buvo neva iš geros valios, bet pagal teisybę buvo tai prievarta, nēs policija grasio atkerši-

nimu visiems, kurie nenorėjo dėti piningus ant to nereikalingo darbo. Taigi ne iš caro mylistos, bet už piningus privarta paimtus nuo miesto gyventojų buvo įtaisyti tie pasilinksminimai ir dalinimas dyka degtinės ir užkandžių laike karunacijos; darė tai, idant lengvatikiams akis apdumti; ir reikia pripažinti, kad ir pas mus daug atsirado tokių mulkių, kurie ėjo ant pasilinksminimų, ėmė degtinę ir gerbė caro duosnumą, bet daugumas to nedarė. Suaugusiam žmogui sunkiaus akis apdumti, pertai pasirupino apdumti akis vaikams, apgavimu pasėti jų širdyse dėkingumą ir meilę dėl caro. Dėl to tai šimet visose mokyklose vaikus paleido ant vakacijos visu mėnesiu anksčiau neg kitais metais. Jie gerai žino, kaip patinka vaikams ilgesnė vakacija, kaip dekingi jie bus už tą švenčių pailginimą, nės nesupranta, kad už tą neva geradarystę jie turėjo dvigubai atvaryti mokslo laike.

Pagal teisybę buvo taip. Idant tai ką reikia išmokyti per tą mėnesį, užduodavo vaikams daug daugiau, neg kitais metais, kuom labai vargino vaikus ir gadino jų sveikatą. Tas kankinimas vaikų daėjo iki to, kad ne nedeldieniais kudiakams pasilsio neduodavo, nės kaip štai Mariampolės gimnazijoje lekcijos buvo ir nedieldieniais. Vyriausybei nerupi sveikata vaikų, bet rupi tik, kokių būdu pasinaudoti anų nesupratimų ir apgavimų pasėti jų širdyse meilę dėl caro. Tą pasiekė pailgindami vakaciją.

Visų svarbiausias įrankis akims apdumti buvo tai *manifestas* su dovanomis. Jaigu naudingas kam tas manifestas? tai ypačiai vagims ir galvažudžiams, nės juos iš kalėjimų paleido, arba labai bausmes sumažino; geriems jai darė ką gero, tai darė jo taip mažai ir tik, kaip sakėme akių apdumimui. Ką mes apturėjome iš to manifesto su dovanomis? keliems tiesa dovanojo po kelis rublius štriupų; ukininkams Suvalkų gubernijos pusiau sumažino ant 10 metų taip vadinama dadėtinį mokestį už žemę. Tą dadėtinį mokestį uždėjo ant ukininkų dar tik keliolika metų, kada maskolių vyriausybei piningų pritruko. Dabar, neva darydami malonę, ne visai išnaikina, bet tik visai neteisingai uždėdą mokestį, tikėdamiesi, kad tamsus žmonės nesupras jų gudrumo iš girs už geradarystę, ir klausys jų, o jie galės dar ilgai, kaip įmanydami anuos plėšti.

Jaigu caras tikrai būtų norėjęs padaryti mums geradarystę, jis būtų išradęs kas mums tikrai naudinga. O jis gerai žino, ko nori gyventojai, neberekalo visur laiko minias šnipukų, šandarų ir policijos, tie praneša į Peterburgą, ko nori gyventojai. Žino jis gerai, kad mes norime šviesos ir mokslo, kad mums reikalingi raštai; bet to jis, nenori mums leisti, nenori gražinti mums spaudą, nės apsišviestę mes suprasime vertę jo dovanų, vietoje leisti spaudą,

jis, kaip pirmto, liepia šandarams gaudyti lietuviškus raštus ir persekioti tuos, kurie šviesos ieško. Caras žino, kad mums brangi yra mūsų lietuviška prigimta kalba, kad mes norime kad mokslinčiose mūs vaikus lietuviškai mokintų, bet to jis neleidžia, liepia persekioti lietuvišką prigimtą kalbą, idant juo greičiau mus į maskolius paversti. Dėlto — pat jis persekioja mūsų katalikišką tikėjimą, dėl to neduoda Lietuvoje jokių vyriausybinių vietų netik apšviestiems lietuviams, bet ir prastus darbininkus stengiasi iš Maskolijos parsigabenti, dėlto kad lietuvių, kaip prastus taip ir apšviestus pabaigtinai nuvarginti ir priversti į maskolius išvirsti. Dėlto jis pavelyjo savo tarnams skriausti mus, kaip tik jie įmano.

Štai kuom mus apdovanoja mūsų geradėjas caras Mikalojus II. D.

Kaip caras važiuoja per savo žemę.

Maskoliai giriasi, kad jų caras labai myli savo žmones, kad jis rupinasi tik apie savo žmonių gerą ir kad jis pats labai mylimas žmonių visoje viešpatystėje. Prisižiūrėkime tikrai, kaip tas mylimas caras keliauja po savo numylėtą žemę.

Yra tam tyčia prirengta mašina, kuri vadinasi *cariška*. Pasirengus carui važiuoti, policija ima rupintis apie kuodidžiausią atsargumą: priežiūrą žemės prie geležinkelio ima sau žandarai, toliau esančią nuo geležinkelio juostą priežiuri paprastoji policija, ant kurios stovi vėl žandarai. Pirmų pirmaisiai žiuri, ar tarp tarnaujančiųjų ant geležinkelio nėra žmogystų neištikimų, ar neatvažiuo kokia neištikima žmogysta pas ką nors arti geležinkelio gyvenantį. Policija turi peržiūrėti pašpartus, turi pažinti visus aplinkinius gyventojus, apžiūrėti tiltus, pylimus, visas triobas, esančias prie geležinkelio ir toliau, kasyklas ir naujai statomas triobas. Pagalios nuo *sargystės* viršininko ateina telegramas: *pastatyt liniją į pirmąją sargystę*. Tada atsibugdo kariūmenė, užima stacijas, o tūlose vietose, kur štai prie tiltų pastato sargininkus, žandarai-gi ir policija ypatingai pastato savo ausis ir akis. Vėl ateina telegramas kitas: *antroji sargystė*. Tada kariūmenė išeina ant geležinkelio linijos ir užima svarbesnes vietas, pastato sargininkus ir išilgai liniją siunčia patroles. Kariūmenė turi žinoti kiekvieną krumelį, kiekvieną kupstelį, kiekvieną akmenį palei geležinkelį. Atėjus-gi telegramui: „*trečioji sargystė*“ — neužilgo prieš atėjimą mašinos — sustato kareivius pavieniui išilgai geležinkelio. Stacijų viršininkai savo priklausantiems, kuriuos turi gerai pažinti ir už juos atsakyti, dalina bilietus, kad galėtų išeiti ant linijos, po antram — tikrai žmogystos su bilie-

tais, o po trečiam — jau nieko neleidžia. Po antram telegramui sulaiko net yvairius laivus, norinčius perplaukt po tiltais, ir užrakina visus buonus. Stovintis prie geležinkelio linijos kareivis, užtėmyjęs pavoju, šauja. Paskui jį šauja paeiliui ir kiti kareiviai, persergėdami tokiu būdu ateinančią mašiną. Jeigu nori pasirodyti carui kokia deputacija, tai atsakymas ateina prieš patį atėjimą mašinos ir deputaciją atveda ant stacijos pats gubernatorius, parodydamas žandarams žmogystas, kurių galima prileisti. Jisai turi ir atsakyti už deputacijos sąnarius. Pravažiuojant carui, gubernatoriai sutraukia prie geležinkelio kuodaugiausiai policijos. Pažiūrėti į einančią mašiną gali tiktai aplinkiniai gyventojai paskirtoje tam tyčia vietoje po priežiūrą policijos, kuri turi visus gerai pažinti, o nepažįstamus turi prašalinti.

Iš to aprašymo kelionės matyti, kad caras bijosi savo žmonių, nės nuo jų saugojasi. Suprantamas dalykas: jeigu caras ištikro mylėtų savo žemės žmones, jeigu jiems teiktų gerą, jeigu carui rūpėtų žmonių vargai, tai jam nereiktų bijotis žmonių ir galėtų juos prisileisti prie savęs. Bet caras jaučiasi esąs kaltas prieš savo žmones, nės juos skriaudžia, apsunkindamas visokiais nereikalingais mokesčiais ir persekiojimais, atiduodamas žmones į rankas kraugerių činovnikų ir neprileisdamas žmonėms įieškoti teisybės; caras supranta, kad žmonės negali mylėti jį, kad jo neapkenčia ir dėlto jisai ne ištiki savo žmonėms, bijosi sutikt su jais akis į akį ir turi slapstyti po skvernu policijos, net geležinkeliu važiuodamas.

Taspat caras, važinėdamas svetimoje žemėje, nereikalauja saugotis nieko, o keliaudamas per savo žemę turi apstatyti visą geležinkelio liniją kareiviais ir žandaramis! Gera meilė!

Prieš karunaciją.

Liko dar kelios nedėlios iki karunacijai, miestuose jau renka piningus nuo ponų ant balių vardan ciecoriaus karunacijos. Kiekvienas ponas turi dėti po 3 rublius. Visi, kurie priguli nuo valdžios, deda piningus ant to baliaus, norint veik visi malonėtu užsiėdyt tuos piningus ant svarbesnių reikalų. Įpatingai sunku yra išleisti 3 rubliai neturtingiems ponams. Kiti vos tik tą tiek ištenka ant duonos, o čia reikia išleisti 3 rubliai ant girtavimo ir ēdesio. Bet jeigu jie ne duotų, piningų ant baliaus tai valdžia galėtų mislyti, kad jie ne myli ciecoriaus ir ne nor džiaugtis ir kilmingoje karunacijos valandoje ir per tai galėtų dar kokiū nors būdu užkenkti jiems, kaip valdžios tarnams. Dėlto ir duoda 3 rublius. Į magistratus teip-gi yra atsiųsta piningų ant pamylėjimo miesto žmonių kiti žmonės kalba, kad tuos piningus „atsiumtės ciecorius“. Mat ciecorius tuos piningus uždirbės

ir išsiuntinėjęs į visus savo žemės kraštus, idant už tuos piningus galėtų vargdieniai pasi-linksmini ir garbinti ciecorių už jo malonę ir mielaširdystę. Mat, kaip lengva kvailius vadžioti už nosies. Kvaili žmonės tiki, kad ciecorius galys sau atmušdinti piningų tiek, kiek tik jam reik, kad jis turys savo turta, kuris suvis nuo žmonių ne prigulys. Nišmanėliai, nežino jie, kad tik žmonių sunkus darbas pagamina turtus. Jug jeigu viso svieto ukininkai tik tiek te uždirbtų duonos, kiek reik jiems patiems, tuomet visi ponai jeneroliai ir pats ciecorius ne tik negalėtų lėbauti, bet pats turėtų eiti dirbti, arba turėtų mirti badu. Tik darbas duoda žmonėms viską, kas tik jiems yra reikalinga, o piningas yra tik ženklas, kuriuom išreiškia vertę visokių daigtų ir pirkinų ir per kuri galima yra apsimainyti visokiais daigtais arba, kitaip kalbant, vesti prėkystę. Jeigu valdžia išleidžia daug piningų ant karunacijos ciecoriaus, tai žinokit, kad ji daro ne malonę, bet skriaudą žmonėms, nės meto žmonių piningus, o per tai neužilgo mokeščiai pasididinti. Sl.

Iš plačios pasaulės.

Pėnas iš medžių ir vandeningi augalai. Europiečiai, gerdami kavą su pėnu, labai gerai žino, kad kavą ir cukrų suteikia augalai, o pėną gyvuolys. Kas kiti tropikiškoje Amerikoje: gavus stiklą kavos su pėnu, ne visuomet gali ispėti, ar tasai pėnas paeina nuo karvės, ar iš medžio; mat, tenai auga keleriopi medžiai, ką žmonėms suteikia pėną, kaip pas mus karvės. Neviens iš skaitytojų gal dideliai nusi-stebes išgirdęs, kad medis suteikia pėną! Ar-gi ne stebėtinas daigtas? Tačiau Amerikiečiai per daugelį šimtų metų naudojosiu tuom medžių pėnu, nės jie jie suvis neturėjo karvių, ir tiktai paskutiniam laike Europiečiai nugabeno jas Amerikon.

Tačiau, arčiaus prisiziūrėjus, neišrodys mums teip keistu daigtu, kad medis duoda pėną. Jug ir savo krašte randame augalus, ką turi savje skystima, panašų į pėną. Man regis, daugumas pažįsta žolę, vadinamą pėne, kurios skystimas ant pažiūros suvis panėši į pėną. Teipo-gi yra daug kitokių žolių, iš kurių, perlaužus kamblį, sunkiasi baltspėnas arba baltspėnai — melsvas skystimas. Vienok Europiečiai ilgus laikus nenorėjo tikėti keleiviams ir jų aprašymams, kurie pasakodavo, būk Amerikoje augas medis, ką suteikia žmonėms pėną: ypačiai kad tie jų aprašymai buvo labai neaiškus, nės ne tas iš jų pats savom akimi matė tą medį. Dar neperseniai, 90 metų atgal, atrado vieną tokį medį garsus keliaunikas, vardu Humboldtas. Jisai pasakoja, kad matęs daug keistų daigtų, keliaudamas po pasaulę, bet nieks teip didelei nenustebėjo, jo, kaip tas

medis, vadinamas karviniu medžiu, nėra jam išrodė daigtu priešingu augalų prigimčiai.

Karvinis medis auga Amerikos kalnuose, vadinamuose Kordilieriais, kur labai karšta ir žemė suvis liesa, kur per keletą mėnesių nebuna nė lašelio lytaus ir viskas išveizi kuoliudniausiai, tartum išmirę. O ir tie pats medžiai suvis neišrodo, juog turi tokias brangias ypatybes, nės jų sausi ir išplausiję lapai reiškia, kad rodos, ir pats medis jau suvis išdžiuvęs. Bet-gi netikitas džiaugsmas apima žmogų, arčiaus pažinojus tą medį. Reikia tik perkirsti jo žievę per visą jos storį, tai ir ima tekėti balta, tiršta, truputį limpanti sula, kuri teip-gi maistinga ir turi skoni, beveik kaip pėnas. Įpačiai daug duoda sulos tas medis rytmečiais, tuojaus po saulės užtekėjimui. Tuomet visi aplinkiniai gyventojai skubinasi pas tą medį su indeliais: kirvuku prasikirta, pakiša indelį ir, kaip bematant, pritekėjo pilnas; pats iki nenorų prigeria to pėno tuojaus pas tą medį, o likusią dalį nešasi namo, kuris patenka kelioms dienoms.

Po valandai kitai ant pat viršaus to pėno pasidaro geltonas, tirštas sluoksnelis, lyginai smetona ant karvės pėno. Vienintelis to pėno negerumas tai jo lipnumas, kuris truputį darko skoni; tačiau nieko nepažym to lipnumo, geriant tą pėną su kava. Murinai valgo jį su pyragu iš kukuryzos: pasivilgo į jį šmotelį pyrago ir paskui ant kožno kasnio traukia gurkšnį pėno. Teipo-gi tą pėną galima virti; beverdant, kaip ir ant paprasto karvės pieno, išsyk užsitraukia plėvė, paskum ima kilti ir veržiasi laukan iš indelio. Vienok jisai skiriasi tuom nuo karvės pėno, kad negalima iš jo apturėti sviesto, nės jo riebumas panėsi ant vaško, ir galima iš jo dirbti tiktai žvakės. Po Humboldtui atrasta Amerikeje dar keletas yvairių meldžių, duodančių pėną. Tulas keliaunikas užtiko Gujanoje medį, vadinamą pėniniu, dėl atskyrimo nuo virš-paminėto. To medžio tokia daugybė turėta pėno, kad prakirtus prasi-mušusi iš jo srovė visą jį apliejo. Nors šito medžio pienas nėra teip maistingas, vienok labai skanus. Brazilijoje auga medis, vardu massarandubd, labai geros dėl statymo laivų: taip-gi kaip ir anuodu duoda pėno, o apart to dar jisai veda labai skanius vaisius, kurių skonis panėsi į žemvuogių su smetona.

Tarp augalų, suteikiančių žmonėms gėralą, svarbi vieta priguli tiems, kurių syvai gali užstoti vandenį. Prie tokių augalų priguli ir visoki vaisiai, ką kartais kono-geriausiai užstoja vandenį, arba dar geriaus atgaivina žmogų ir užgesina troškimą, negu vanduo.

Tačiau netik vaisiais galima gesinti troškimą, nės ne visuomet gali turėti jų į reikala. Kožna dalis medžio kuo daugiau turi vandens,

tuo naudingesnė žmogui. Žinoma, čion kalbasi apie tuos pasaulės kraštus, kur be galo dideli tyrai, kur per keletą mėnesių nebuna lytaus nė lašelio, o visi upeliai ir kitokie vandens šaltiniai visiškai išdžiusta.

Tuos šaltinius vandens tuom tarpu užstoja tūli augalai, kurie per lytus pritraukia į savę daugybę vandens, ir tą sandielį sulaiko sausam karštam metui. Tūli augalai užlaiko vandenį didelėse, storose šaknyse, kiti storuose, diržinguose lapuose, per kurių kieta žievutė ilgai negali vanduo išgaruoti oran. Tokius augalus pažįsta netik žmonės, bet ir gyvuliai: laukinis asilas pietinės Amerikos tyruose, užsimanęs gerti, prasikerta kanopa kaktuso kamblių ir godžiai geria tekantį iš jo skystimą; pietinėje Aprikoje gyvuliai gesina troškimą dažniausiai syvuotais lapais medžio, vadinamo fyga goten-tokine. To krašto gyventojai murinai kasa iš žemės kotelius augalų, vadinamų lirošua: tie augalai buna tokio didumo, kaip galva, arba dar didesni ir teip labai syvuoti, kad juos žįsdamas gali kuono-geriausiai mumarinti troškimą; o įeigu jų nesugriebia, tai apsieina su lapais minėtosios fygos.

Teipo-gi yra ir tokie augalai, ką ne į savę traukia vandenį, bet tulose vietose ant jų paviršio prisirenka sądielis vandens; tuomet žmogus dar lengviau gali sunaudoti jį. Ant Madagaskaro (didelė salo į rytus nuo Afrikos) kur tulose vietose nėra vandens, auga medis, vadinamos keleivių medžiu, nės didiliai jiems naudingas, kaip šaltinis vandens. Tas medis turi didelius lapus, panašius į bananų, su storomis, ilgamis uodegutėmis, kurios teip-pat, kaip daugumo lapų uodegutės, prie apačios išgaubusios; bet čion pagal lapų didumą ir uodegučių igaubimai turi apstų ruimą ir tatai gali sutalpinti daugybę vandens. Tatai nereikia vietiniams gyventojams jokių šulinių, nės prasi-kirtes apačioje tokią lapo uodegutę, pakaktinai pasigamina gryo, saldaus vandenėlio; kartais iš vieno medžio gali prisileisti į 20 statinių. Tai didelis turtas to krašto gyventojų, kur nuo didelių karščių išdžiusta visokie šaltiniai vandens, pertai tą medį vadina švėstu. Kituose kraštuose žmonės naudojasi iš vandens, ką laikosi išpuvusiuose kelmuose ir kamienuose. Vidurinėje Aprikoje auga didelis, labai iškeruojęs medis, truputį žemesnis už aržuolą, bet ne išpasakytai storas; jisai vadinasi baobab. To medžio storis išneša į 30 pėdų ir daugiau.

Kaip mūs medžiai ant žiemos netenka lapų, teip daugelis medžių šiltuose kraštuose užstoja karščiams; baobalas teipo-gi suvis nunuogsta prasidėjus karščiams. Šitas medis gali gyventi keletą tukstančių metų, nežiurint ant to, kad jo vidurys minkštas ir greit puva; tai-gi toje

išpuvusioje medžio dalyje prisirenka daug vandens, kurį žmonės naudoja sausumos metą.

Teip-pat gali valgyti to medžio vaisius, kurie iš pažiūros panėsi ant kepalaičių duonos; juos labai mėgsta beždžionės, per ką ir vadina tą duoną beždžionių. *Jonų Juozas.*

Iš Lietuvos.

Seredžius (Kauno gub.) Apygardoje mūsų apšvietimas stovi ant antro laipsnio nuo tamsumo. Skaityti jaunieji ir mažieji visi moka, o daugumas, kur mokslesni, tai ir rašyti. Siuvenikai (kriaučiai) už kito kito mokinasi, kurs neišmoksta rašyti, tai nors rankos raštą stengiasi, kad paskaitytų; o priežastis to viso tai ta: mokantieji vaikinai išrašo dainas ar išlaikraščius, ar teip kur išgirde, kurios geriaus patinka; mergos iš anų išvilioja, o jeigu kuri nemoka skaityti rašto, tai sako: „e, niekis, išmoksiu — pavadišiu kriaučių siuti, tik dailiai paprašysiu, ir išmoks!“

Ale girdėjau, kad Kauno spraunikas (viršūnikas pavieto) prisakęs policijai, kad jeigu kame nužvelgtu pas žmogų rankraščius, dainas, ar teip ką, tai ant tų pėdų pristatyti su tuom žmogum pas pristavą, o tasai perveizėjės ir atradęs ką svarbesnio padarytų ištirinėjimą, kas parašė tai, idant ant abiejų uždėti uredniko priežiūrą iki svarbesniam nusprendimui. Bet ikišiol nė vieno nesuareštavo.

Užsimiręs apie policiją pasakysiu tikrą teisybę, kad labai gailėmės visi Vilkijos išeinančio pristavo Stupino, kurs nors ant pažiūros išrodė tikru burlioku, vienok buvo žmogum pajieškotino gerumo.

Į Ameriką rengias nuo mus eiti apie 16 vyrų ir 3 mergos — išeis pradžioj pavasario.

Kg. klebonas užsakė teip, kaip ir praeitais metais, nepriimsęs vaikų prie pirmo išpažinimo (spaviednės), kurie ne mokės ant knygų skaityti.

Šią žiemą pirkosi bažnyčiai rąstai ir medžiai. Vasarą pjaus lentas, degs plytas ir kalkes. Dėt piningus bažnyčiai statyti reikalingus susirašė visi valsčionys, keletas bajorų nenorėjo sutikti, ale tai niekis. Šeda ar tada vis-gi pradėsimė statyti. 4./IV. 96. Vilnaragio Posunis.

„Ukniške“ buvo paduota neteisingai, kad mirė Raudondvario klebonas vasarą, o jis tik dabar*) pasimirė, prieš smert sušaukė visus ir, kam buvo kaltas, atsilygino ir persiprašė. *Dobilas.*

Vilniaus Orževskio žabangai. Vilniaus general-gubernatorius Orževskis apie vėlykas važinėjo į Pėtrapilę pertikrinti, kad Lietuvoj dar yra labai reikalinga aštri valdžia ir visoki suspaudimai. Kaipto darodymą, kad Lietuvos žmonės yra maištinikai, Orževskis nusivežęs carui parodyt visą maišą lietuviškų knygų.

Ką darė Petrapilėje Orževskis tikrai sunku pasakyti, vienok ženklą savo tos kelionės paliko. Mat, neseniai buvo apgarsinta augščiausias palie-pimas, pagal užmanymą Orževskio, kad pakelėse ir ant gryžkeliu nevalia statyti kryžių, stovylių, paveikslų (žinoma katalikiškų), be daleidimo vietinės valdžios. Tiktai bažnyčiose, ant šventorių, ant kapinių ir viduryj gyvenamų tai ne uždrausta daryti. Tiesą sakant, ir priešatai vyriausybė nepaveldavo tokių dalykų statyti, bet tai buvo be augščiausio užtvirtinimo; dabar-gi jau ir caras užtvirtino tą neteisingą pramanyą. Matyt p. Orževskis tik priekalių įieško, idant mūsų žmonės šioki-toki sumišimėti kur-nors padarytų, kurį jisai su kazokais apmalšytų ir carui parodytų, kad general-gubernatorius dėl Lietuvos dar reikalinga. Pasakoja, kad ir Kražių skerdynės buvo tyčia pačios valdžios iššauktos; tik ne ant naudos Orževskiu jos išėjo. — Tai-gi, pagal visą ką gali numanyti, kad tasai general-gubernatorius, idant ant savo pelningos vietos apsilaukyti, dar ne vienus žabangus Lietuvai pramans.

Tai matote, kaip mūsų, neva Dievo leista, vyriausybė (kaip Maskoliai sakosi) apie mus rupinasi! Ne mūsų reikalai ir vargai jiems rupi, bet jų algos, geras gyvenimas, augstos gerai apmokamos vietos! Tiek apie Orževskį.

Dabar prie pabaigos dar noriu tarti dvejetą žodžių apie Lietuvos kryžius. Kuonė prie kiekvieno upelio stuko paveikslas Š. Jono, ale niekur nematyt Š. Kazimiero, nors jis yra Lietuvos globėjas (patronas). Gerai but pasirupinti ir Š. Kazimierą paminėt! Toliaus einant, ne užkenktų pastyti stovylos ne tik šventiems, bet ir šėip-kitokiems geradėjams mūsų tautos. Kodėl ne galima but įtaisyti pakelese stovylos mūsų kunigaikščių Vytauto, Keistučio, Gedimino ir kitų? Juk visgi paveikslai didvyrių pakelia žmogaus dvase! Tai-gi, lietuviai, nesibijodami maskolių uždraudimo pasirupinkit pripildyti pakeles šventais ir nešventais gerais paveikslais!

R. U.

Gižai (Vilkaviškio pav. Suvalkų gub.)

Keli metai atgal buvo pas mus vikarijušu kng. Maciukevičius, kuris buvo pramokinęs mūsų giesmininkus giedoti bažnyčioj lietuviškai miš-parus, kalėdų ir vėlykų giesmes. Kaip tik ėmė bažnyčioj dailiai lietuviškai giedoti, tai tuojaus pradėjo į mūs bažnyčią net iš tolimų kraštu rinktis žmonės, net bažnyčia pasirodė dažnai perangšta, o pirma budavo kuone visados bažnyčioj liuosą. — Maciukevičiui persikėlus į kitą parapiją, atėjo kng. Martišius, kuris giesmininkų mokiniu visai neužišimė; ale neilgai ir pabuvo pas mus, tuojaus išėjo į Plutiškes, kur anuot žmonių kalbų prasiradęs ir po dvasiškos vyriausybės hausme pastatytas buvo. — Į Gižus ant Martišiaus vietos atėjo

*) Laiškas rašyta 4 karvelio 96. m.

iš Plutiškių kng. Rušinskas, kuris ir-gi giesmininku mokinti nemokina, nės daugiausiai savo sveikata ir kitokiais žemiškais dalykais užimtas. Tai-gi, dabar lietuviškos giesmės mūsų bažnyčioje panyko; dažnai nēr kam giedoti ir reikia ubagams sėsti į suolus ir giedoti rožančius.

Kartais kng. Rušinskas da-gi pasako ir lenkišką evangeliją pamatęs kur stuksant koki ponelį ir dėl to vieno trukdo kelis tukstančius lietuvių.

Gižu vargamistra adynas nekalto Prasiedėjimo Panos Marijos gieda ir-gi lenkiškai, nors kuo nevisur aplinkinėse bažnyčiose tos adynos giedama lietuviškai. Ar ne gėda mums Gižų parapijonams paskutiniaus buti? *E. Topelis.*

Vilkaviškis (Suvalkų gub.) Ant šventoriaus vartų yra lenkiškai parašyta: „*Dajce cześć Panu!*“ Nesuprantu, kam ten reikalingas yra tasai lenkiškas parašas, nės bažnyčia pastatydino lietuviai, ale nelenkai. Lenkai buvo prižadėję duot laikrodį (džiegorių) į bokštą, bet savo prižadėjimo ne išpildė. Ar ne mandagias butu tą lenkišką parašą užtepti, o ant jo vietos padėt lietuvišką: „*Duokit garbę Viešpačiui!*“ Vilkaviškio parapijonai, lietuviai, prašykit savo dvasiškų tėvų, kad jums pavelytų ant šventoriaus vartų lietuvišką parašą turėti!

Pažeriuose (Vilkav. pav., Suvalkų gub.) Nuo pernai rudens atėjo žemskis, gudaš ir labai neramus — eina per kaimus ir daro kratas. Už šunis, kaip be branktų randa, paduoda po sudu. Atėjęs neva į svečius žiurinėja ant užlangių, į stalčius, į kampines, į pabaltes, šnipinėdamas, ar neras kur lietuviškų knygučių, ar laikraščių. Klausinėja mažų vaikų ir piemenukų, ar neskaito kas knygų, ar nelaiko šaudyklės. Tasai rudasis dažnai vienas ir kratą padaro. Tai-gi reikia atsargiaus elgtis su tokiu ponu!

Navatnas daigtas! Tiek turime mes smarkių vyrų, kurie viens kitam karčiamose galvas susiskaldo, o ne gali duot rodą kokiam ten šunsnukiui burliokui!

J. Ežis.

Iš Liepojaus. Pas mums Liepojuje praėjusio Kovo, 19. dienoje visi Liepojaus vežėjai (lengo.) nuo pat ryto padarė *štreiką*, nės viens ne pasirodė ant gatvės per visą dieną, tuomi padarė didelį išpudį ant publikos, nės visi turėjo lakstiti pesti ir ne žinojo priežasčio dėl ko niekur negali atrasti vežėjo. O kad kurs iš vežėjų ir buvo norėjęs bandyti važiuoti — tai kiti bendrai jį vaikščiojo po gatves ir dabojo, ar ne pasirodys kame iš jų bičiulių, o pasirodžiusį ne pildanti nutarymą, trankėno vežimo ir pėrė kailį, bet ne ilgai tas jų užmanimas truko; ant rytojaus anksti ryta 02 Kovo jau ne kurie pradėjo eiti į savo vežes. Kaip ir visuomet, taip ir tame atsitikime pagadino visą tą užmanimą lietuviai, nės jų čion Liepojuje drąsiai gali sakyti pusė visų vežėjų, tai-gi latviai ir žydėliai labai

guodžesi ant rietuvių su kureis buk sunku susitaikint, lietuviai mat visuomet nor pasirodit pirmutineis, taip ir čia patys pirmieji nuėjo pas poliemeisterį ir persiprašė už savo apsirikimą, ir pradėjo vėl važiuoti po senovei, o paskui jų žinoma ir kiti ne galejo atsilikti. Priežastį to štraiko Liepojaus Zeitung-ai nurodo ant tų pačių vežėjų, bet nieks ne nor teisybės pamatyt, ir kiek galėdami monyja akis, kad yla iš maišo ne išlistu. Aš-gi nu daugumo esugirdėjęs, kad priežasčiu šito štraiko buvo pati policija ir dar prisidėjo, kaip pasako, pervežėtojis nuo miesto rėdos p. Krontals, kurs baisiai milžo vežėjus, o kurs iš vežėjų nenorėjo pasiduoti jam — jieškodavo prežaščių ir skusdavo į sudą už menkiausią peržengimą įstatimų miesto dėl vežėjų, man pačiam ne kartą prisėjo matyt sude N. Krontalių su keletu vežėju ir galėjo kiek vienas matyti ant jo veido džiaugsmą jai tik tapo nukorots vežėjas sude, o vežėjis tik dėl to tapo nukorots, kad ne mokėjo sude išsiteisiti. Policija taip-gi prisidėjo prie tos kalčios, nės buvo pavestas rupestis apie paredką su vežėjais mažesniems policijantams, ir tie paskutiniai gaudami mažas algas (kaip autai 12 rublių per mėnesį) taip-gi kabindavosi prie vežėjų, atimdami numerius nuo jų atiduodavo numerius į policiją, iš kur vežėjas su dideliu vargu (kol ne isiaiškins kalčia vežėjo) gaudavo atgal savo numerį, ir tokie atsitikimai ir kankinimai per tankiai pradėjo buti, už menkiausią kalčią prisei davo po-keles dienas bandyti į policiją, kol savo numerį išgaudavo, o užlaikimas arklių labai brangiai apsein Liepoje.

Abramors.

Naumiestyje ne perseniai viršininkas rinko pinigus ant statymo cerkvės Sevastopolyje*). Negirdėjau, ar siulė dėt pinigus ir žmonėms, bet žinau gerai, kad rinko pinigus ir nuo ponų — katalikų. Jeigu valdžia drįsta rinkt pinigus nuo katalikų ant cerkvės, kuri yra nuo mus už kelių šimtų mylių, tai ką jie gėdėsis rinkt pinigus ant cerkvės tiems maskoliams, ką pas mus atsikraustė ir apsigyveno. Mat jie čia ponais esą, o ponams reikia esą tarnaut. Kad ir yra cerkvė Kybartuose, bet norėtu maskoliai įveisti cerkves ir kitur. Jau bandė rinkt pinigus ant pastatymo cerkvės Vilkaviškyje, bet iš to nieko gero ne išėjo. Dabar girdėt kalbant, kad ir Naumiestyje esanti reikalinga cerkvė ir kad gerai būtų, kad but iš kų ją pastatyti. Tuomet reiktų, žinoma, rinkt pinigus nuo ponų ir nuo žmonių teip, kaip aną met ant „ikonos“. Kasžin ką mums sakyti maskoliai, kad ir mes pradėtume rinkt nuo jų pinigus ant savo bažnyčios reikalu?

SI.

*) Sevastopolis yra miestas, stuksantis šale Juoduju jurių už kelių šimtų mylių nuo mus.

Iš Suvalkų gub. (Vilkaviškio pavieto.)

Kasžin ar visur teip linksma buvo per karunakaciją, kaip mus aplinkiniuos miestelius. Naumiestyje buvo peštyinės ant rinkos už degtinę, kurią negalėjo pasidalinti: keliems net galvas pramušė. Kibartuos dėliai daugybės žmonių teipo-gi buvo peštyinės. Virbalyje už dovanas, kurias dalino už lipimą stulpais, miesto piemens smarkiai sukulė žydus. Vilkaviškyje, ant rinkos krikščionių vaikai susipešė su žydais, supykė, o tėvai begindami vaikus net susikruvino.

Iš Šakių miestelio, sako, buvo duotas telegramas i Naumiestį pas viršininką, kad policija muštinių negalinti numalšinti. Tai mat kokia pas mus buvo karunacija. Išmintin-gi prie dovanų ne lindo.

J. Paš.

Nuo Vilkaviškio, (Suv. gub.) Jau pernai pavasari rundas nupirko nuo dvarponio Gavronskio palei miestą 72 margų lauko. Už margą užmokejo po 300 rub. (Bene rundui brangu pinigai! Juk žmonės sudeda!) Čion stato dabar kazermes. Ik šiam pavasariui privežė daugybę akmenų, žvyriaus, kalkių, smilčių. Akmenis pristato žydai, žinoma, pusdykai supirkę nuo žmonių, žvyrių-gi ir smiltis suvežė kacapai. Balkius, sparus, rąstus ir kitą medegą pragabeno iš-toliaus. Darbininku tuom tarpu 500: keturi šimtai kacapu, o viens šimtas samaisiui — lenku, žydu, vokiečiu ir lietuviu. Jau iš rudens pastatė pirtį, idant atkeliavusių kacapėlių utėlės svetimoj' šalyj' neužgraužtų.

Iki 29 balandžio šių 96 metų susergė kalkes, akmenis ir surėmė pamatinius dviejų, žinoma, svarbiausių namų — cerkvės ir karčiamos, kurias tai ir turėjo tą dieną popas pašventinti.

Ant pašventinimo paskirta 300 rublių. Jus išislyjat, — tai popui! Suvis ne! Popas pelnė tik tiek, ką priputo ir prilakė degtinės, kaip erkė, nės tie visi pinigai buvo duoti ant pragerimo (*na vypyvku*) po pašventinimui. Balandžio 29 d. vienuoliktą adyną prieš pietus popas su djačku atlaikę maldas pašventino pamatus tų namų. Ant maldos daugelis ponų (maskolių) pasivėlino, bet prie baltakės visi suspėjo. O buvo kviesti visi didieji ponai (kurie daug gali gerti) maskoliai ir du katalikai: maskolius mylintis ir anųjų mylimas Vilkaviškio prabascius kunigas drekonas D. ir pavieto daktaras p. K.

Puota buvo ten-jau pas kazermes karčiamoje. Pirmiausiai lakė ir lakė, kiek galėjo. Paskui išėję iš kambario sušaukė kacapus ir liepė dainuoti. Kacapai rėkė, kiek galėjo. Ponai iš džiaugsmo pradėjo su kacapais bučiuotis, samdyti jiems degtinės ir gerti su jis drauge. Toliaus persilakę gūdai (ponai) pradėjo tarp savęs peštis. Orderių (kryžių ir medalių), kaip skiedrų, pilnos priemenios pribiro. Potam reikėjo susitaikyti, tai vėl gerė už ciecoriaus sveikata.

Ant galo pagalios, idant vertai užbaigti tokią iškilnę, gūdai prisikvietė mergų-paleistuvių. Viršinikas pavieto, daktaras ir dar koksai-ten tada išėjo, bet namon nepataikė, tik ant pusi-aukelės i šinkių, kuri neseniai buvo įtaisiusi dvi maskolaitės. Čion, kaip valdonai pavieto ir miesto, užėjo pažiūrėti, ar viskas gerai įtaisyta

Jus mislinas, kad ilga šventino! suvis neilgai. Ant rytojaus dvyliką adyną jau visi buvo namieje garbingai užbaigę pašventinimą kazermių.

Klausau viena žmonelė žinrėdama ant dygstančių kazermių rankas susiemus kalbant: „Ak, Dieve! kuom mes prasikaltom? Jau mus dukreles neilgai galės šitais keliais vienos i bažnyčią vaikščioti!“

Krivulė.

Iš **Petrapilės** praneša, kad klausymas apie lietuvišką spaudą tik rudenį bus įneštas i Valstijos Rodą (Gosudarstvennyj Loviet). Šiuom tarpu sako, užklausiama žmonės, skaitomi specialistais tame dalyke, kaip p. Volteris, Vyskupą Baranauskis.

L.

Zabelinos palivarke (Vilkav. pavieto, Suv. gub. yra apie 10 šeimynų darbininkų. Ši pavasari valdytojas to palivarko pasakė darbininkams, kad jie gaus tik po 140 prentų žemės bulbėms pasisodyti, kuomet kitais metais jisai pats duodavo ir dar kiti dvarponia duoda po 150 prentų. Darbininkai visi susitarę nuėjo reikalauti, kad jiems būtų duota, kaip buvo suderėta, t. y. p. 150 pr., bet „ponas“ išniekinęs darbininkų stačiai pasakė, kad kas nenori ant to tikti, tai gal atsisraukti. Tada turėjo darbininkai sutikti. Viena-gi darbininką, kuris buk labiausiai reikalavo nuo dvarponio 150 prentų, „ponas“ paskuj net sumušęs, ir pavaręs nuo tarnystos. Kad but sutarimas tarpu visų aplinkinių darbininkų, kad visi išvien eitų, tai dvarų darbininkai galėtų laimėti nuo dvarponių savo reikalavimuose. Wyrai, eikite iš vien!

Žeynas.

Vilnius. Ši pavasari Vilniaus lietuviai, kurių pagal žinunų žodžius, yra bent keli tukstančiai, prašė savo dvasiškosios valdžios, kad jiems duotų kokia-nors bažnytelę su kunigu lietuviu, tai jie apsiima savo kaštu kunigą ir bažnyčią išlaikyti. Vyskupas — sufragaras Vilniaus ant to prašymo atsakęs, kad jokiū budu to negalis daleisti, idant lietuviai savo atsiskyrimu nuo lenkų ardytų sutikimą katalikų Vilniuje. Ant kn. A., kuris, kaip lietuvis ir rūpinantis apie dvasišką apšvietimą skriaudžiamų Vilniaus lietuvių, ir-gi didieji užsirustinus kunigiška vyriausybė, o nekurie kunigai net danesimus ant jo davė ir tebeduoda. Lenkų-gi intelijencija išgirdus apie tokius menkus lietuvių reikalavimus teipo-gi neišpasakytai užpyko. Tai, esą, vis tiek ką i vieną dudą su maskaliais

pusti, tai yra, girdi, pasidavimas gudams! — Dieve padėk Vilniaus lietuviams jų teisinguose reikaluose, o lenkams atleisk, nės nežino, ką daro! *RI.*

Žasliuose neseniai lietuviai susiginėjo su lenkais už giedojimą bažnyčioje.

Pakrojo. (Panevežio pav.) Pavasarį 1895 m. paskirtas pristavas Danilovs turėjo atsivežęs su savim jauną, gražią, turtingą katalikę ponę, idant ją vesti. Bet gubernatorius nedaleido pristavui katalikę vesti. Tada tasai kacasas prikalbino tą ponę pereit į kalvinų tikėjimą, ką toji nišmanėlė Svobiškyje ir padarė. Gubernatorius ir tada nedavė jiemsduviem susituokti, reikalaujamas, kad pristavas tik pravoslaviško tikėjimo pačią imtų. Neilgai trukus toji panė (matyt pabaigtinai protas jai iš meilės aptemo) nuvažiavo į Kauną ir priėmus pravoslaviją ištekojo už tojo burlioko. Potam nepraejo nė pusės metų Danylovas apsirgo, turėjo atsakyti nuo vietos ir ši pavasarį numirė, o jo jauna pati iš revolverio nusišovė.

Kartu su Danylovo pane buvo priėmus kalvinų tikėjimą ir jo raštininkas, lietuvis-katalikas, Antanas Bortakas arba Bortkevičia, idant galėtų but prie policijos raštininku. Bet neilgai naudojosi ta laime ir šitas, nės apsirgo ši pavasarį ir atsigulė Rozolino ligonbuty, kur 2 d. balandžio pasimirė.

24. gegužės 1896 m. *Jonas Ožalaitis.*

Kalvarija. (Suvalku gub.) Pradžioje birželio mėn. 6 žemskiai su šaltyšium iškratė kuone visus ukininkus (17 jų yra) Kreivosios kaimo įieškodami lietuviškų knygų, nieko beveik nelaimėjo, tik pas vieną luteriško tikėjimo ukininką pasiėmė lietuvišką Raštą Šventą. Darė dar kratas Kalvių, Smalininkų ir kt. kaimuose, bet negirdėti, kad ką kur butų radę ar suėmė. Kratė gana smarkiai — ant augštų žemes kapstė, palėpėse vartinklius iššluostė, iš po pečių vištas išbaidė, mėšlynus išvuostė. Pasakoja, buk viens vokietyš danešes, deliai to ir kratė.

Kirminas.

Juokai.

Mužikas: „Atnešiniu parsiuką ir, noriu poną pasveikinti su naujais metais.“

Ponas: „Ačiu labai už tamstos gražią atmintį!

O kur parsiukas?“

Mužikas: „Jau pardaviau.“ —

Teisdaris: „Apkaltitasis! jaigu prisipažįsi prie kaltės, tai pavelisiu atsėdėti kalėjime drauge su pačia.“

Kaltininkas: „Aa! Tai jau verčiau neprisipažinsiu.“

Vaikas: „Mamute prapjaukie parsiuko, nės neiškęsiu iki švenčių.“

Motina: „Ar teip tau jo gaila.“?

Vaikas: „Man negaila, tiktai neiškęsdams, tuojaus pradėsiu meginti.“

Nuo redakeijos.

Gal skaitytojai jau ir purija ant „Uk-ko“ redakeijos, kad lygšiol dar nė vieno priedo neišleido. Idant pasiteisinti prieš skaitytojus, redakeija praneša, kad tas pasivėlinimas su priedas atsitiko ne per redakeijos kaltę. Mat spaudinti priedus apsiėmė vienas iš Prūsų lietuvininkų (jaigu reikalinga galima ir pravardę atspausti), bet dėliai visokių priežasčių nespaudino liki paskutiniam laikui; dabar jau pirmūtiniai priedai *yra spaudoje*. 1 ir 2 numeris priedų jau atspaus tas ir tikimės, kad iki pabaigai metų skaitytojai apturės visus priedus prie „Ukininko“.

18 N. 1896 m. „*Vienybės Lietuvininkų*“, buvo patalpintas straipsnis „*Iš Prūsų Lietuvos*“, kur tarpų kitų išdėgtas yra vienas gerai mums pažįstamas vyras, p. Zubaitis, tas kuris tiesiog denuncijantu tenai išvadintas. Mes iš savo pusės galime užtikrinti, kad tasai atsisaukimas neteisingas. Pasitikime, kad „*Vienybė L.*“ atšauks tą melagingą žinią. *Red.*

Apgarsinimai:

„Tėvynės Sargas“

mėnesinis laikraštis

paskirtas dviasiškam ir medžiagiškam lietuvių tautos sulaikymui par jos apšvietimą.

Išeina kas mėnesį knygelėmis in 8°, turinčiomis tris arkužus spaudos. Kaštuoja ant metų 1 rub., atskiras sąsiuvas po 10 kap.; parduodas **Tilžeje** prie p. Senkes ir **Klaipėdoje** p. Baršačio.

Piningus ir laiškus į Ukininko (ir Varpo) redakeiją siunčiant, reikia šitoksai adresas padėti:

Herrn Dr. Bruažis, Tilsit (Ostpreussen).

Turiny s.

Karunacija caro Mikalojaus II. D. — Kaip caras važiuoja per savo žemę. — Prieš Karunaciją. *SI.* — Iš plačios pasaulės. *Jony Juozas.* — Iš Lietuvos: Seredžius. *Vilnaragio Posunis.* Vilniaus Orževskio žabangai. *R. U.* — Gīzai. *E. Topelis.* — Vilkaviškis. Paženiuose. *J. Ežis.* Iš Liepojaus. *Abramovs.* — Namiestyje. *SI.* — Iš Suvalkų gub. *J. Paš.* — Nuo Vilkaviškio. *Kriuvilė.* — Iš Petrapilės. *L.* — Zabeliuos. *Zynas.* — Vilnius. *RI.* — Žasliuose. — Pakrojo. *Jonas Ožalaitis.* — Kalvarija. *Kirminas.* — Nuo redakeijos. *Red.* — Apgarsinimai.